

ARGI TAIP BLOGA

Pesimizmas įsigalėjo, tačiau nėra teisus

Jau kuris laikas klausant televizijos žinių, o taip pat ir skaitant laikraščius, negali nusikratyti įspūdžio, kad pranešėjus ir laikraštinius daugiau džiugina blogos negu geros žinios. Kad tai ne mano asmeniškasis įspūdis, dabar paliudijo NEWSWEEK vasario 17 d. Nr. konstatuodamas, kad JAV Šviesuomenė yra persiėmusi apokalipsės lūkesčiais. Užtat kiekviena žinia, kuri mus artina prie pasaulio galo, perduodama su pasitenkinimu. Kai kur, kaip pvz. Wichita, Kans. ir Spartanburg S.C. laikraščiuose net pasirodė skelbimai, ragina netikėti vakarinių žinių pranešėjams: iš tikro nėra taip blogai, kaip kad atrodo iš jų kalbų ir veidų. Kaip ten būtų, seniau būdinga amerikiečiams optimizmą dabar pa keitė juodas pesimizmas, kuriuo tiesiog smaguriaujama.

Negali sakyti, besąlyginis optimizmas būtų daug geriau. Ir jis nervuoja, tačiau noras save sunaikinti savo pačių rankomis veikia tikrai slegiančiai. Užtat reikia tikėtis, kad pesimizmas tėra tik mada, kuri kaip ir visos mados, nėra ilgalaikė. Tai, žinia, nereiškia, kad laikraščiai, kurie dabar su pasigardžiuimu skelbia, kad bedarbių skaičius pasiekė 8%, greitai pradėtų džiaugtis, kad vis dėlto 92% dar dirba, tačiau vienas kitas ramesnis samprotavimas gali pasidaryti dažnesniu svečiu.

Štai, pavyzdžiui, tame pačiame NEWSWEEK konser vatyvus ekonomistas prof. Milton Friedman aiškina, kad prezidento Fordo viltys būti perrinktu 1976 metais nėra tokios mažos, kaip iš pirmo žvilgsnio atrodo. Mat, daugumai žmonių nelaukta, infliacija pradeda netekti savo spartos. Ne dėl Fordo administracijos politikos, bet susidėjusių aplinkybių. Tiesa, dabartinės priemonės kurių dabar griebėsi administracija ūkiui atkurti, ilgainiui vėl turėtų sukurstyti

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

ti infliacijos liepsnas, bet tai atsitiks jau po rinkimų. Prieš tai prasidėjęs ūkinis atkūtimas bus užskaitytas prezidento Fordo kreditan.

Profesorius yra optimistas ir energijos problemoje. Girdi visai nepriklausomai nuo JAV laikysenos ir politikos, nafta eksportuojančių kraštų kartelis - OPEC - turėtų subyrėti. Dėl to, kad pakilusios kainos sumažino suvartojimą ir paskatino naftos pakeitimą kitomis medžiagomis. Vienintelis klausimas esąs, kiek tai pa-

reikalausią laiko. Tas prasidėjęs procesas jau užtrukęs ilgiau negu profesorius laukęs, tačiau, jei neįvyks nieko dabar nenumatomo, naftos kainos 1976 metais turėtų kristi. Tai irgi bus užskaityta prezidento kreditan.

Vienu žodžiu, gyventi dar kaip nors bus galima. Bet jei profesorius Friedmannas pasirodys ši kartą teisus, tai bus pakartotinas įrodymas, kad politikui ne taip reikalingas pramatymas ir sugebėjimai, kaip ... akla laimė. Neesu visai tikras ar reikia būti optimistu ar pesimistu.

Okupuotoje Lietuvoje

Prasidėjo gyvenamųjų namų surašymas

ST. PERMINAS

Okupacinis režimas, kaip aštunkioji apkabina savo auką, savo kontrolės čiulputais apkabina šalies gyvenimą. Naujieji metai atnešė žmonėms naujus 'Ministrų tarybos' prasimanymus. Centrinė biurokratija pavedė Centrinei statistikos valdybai atlikti gyvenamųjų namų kaime surašymą. Rajonų vykdomieji komitetai privalo surašyti kaimo namus pagal 1975 metų sausio 1 d. būklę. Šis projektas išgašdino kaimo gyventojus, nes namų surašymas gali reikšti naujus valdžios įsibrovimus į jau nusistovėjusį gyvenimą, naujus žmonių mėtymus iš jų patalpų, naujus ir priverstinius šeimų kilnojimus.

Tarybinių ūkių ir kolūkių steigimas lydimas daugiabučių ir daugiaaukščių namų kompleksų statyba. Žmonės priverstinai suvaromi į tuos sovietinius kumetynus. Lietuviai pripratę gyventi pasiskirai, turėti namą, darželį, greta to prasimanyti daržovių daržą, išlaikyti kokį nors

gyvuliuką. Tai vis paspirtis kukliai dietai.

Tačiau individualios sodybėlės yra nesuderinamos su bolševikine kolektyvo teorija. Parankiau kontroliuoti žmones, kurie suvaryti į daugiabučį. Sovietiniame kumetyne lengviau agitatoriams landžioti po butus, viską matyti ir viską sušnipinėti.

Kaimo namų surašymas vedamas su tikslu turėti išsamius duomenis apie 'butų fondą'. Kaip sako sovietinis įsakas: "Statomos naujos kolūkių ir tarybinių ūkių gyvenvietės, į jas planingai perkeliama vienkiamųjų gyvenamųjų namų surašymą. Šis įsakas sakinyse atvirai pasako apie priverstinį žmonių kilnojimą pagal valdžios įgeidžius. Vienkiamieji naikinami, žmonės varomi į tarybinius kumetynus.

Dėl sovietinio ūkių negalavimų vienkiamųjų naikinimas praigo, nes nėra statybinių medžiagų daugiabučių ir daugiaaukščių namų statybai. Vienaip ar kitaip biurokratai privalo rodyti savo prorežiminį stropumą. Šis namų surašymas rodo, kad vienkiamųjų griovimas prasidės veikliau. Turės po ranka surašymo davinius, žinios, pagaliau, kad reikės gyvenamojo ploto iš vienkiamųjų išvarytiems žemdirbiam.

Surašymo blankuose yra daug klausimų. Greta bendrybių apie pastato kvadraturą, apie patogumus, klausama, kur dirba namo savininkas, kokia šeimos sudėtis, šeimos narių amžius. Blankuose įvestos skiltys: šeima iš trijų narių ir daugiavaikė šeimos. Specialūs surašytojai, kurie vykdytą projektą, privalės surašomas patalpas matuoti, nusistatyti jų kubaturą, patikrinti pagal tam tikrus sąrašus patalpos gyventojų sudėtį. Tad matyti, koks sudėtingas ir žmones gąsdinantis biurokratinės kontrolės procesas palies kaimo gyventojus. Šio surašymo išdavose tenka laukti gyventojų suglaudinimo. Tai yra nuolatinis sovbiurokratų rūpestis: kad žmonės negyventų perplačiai, kad vienam bute gyventų dvi ar daugiau šeimų. Gyvenamųjų patalpų statyba niekad nepajėgia pralenkti griaujamųjų vienkiamųjų ploto. Tad žmonės vis 'glaudunami'. Kaimy-

Lietuvos nepriklausomybės sukakties proga, š.m. vasario 7 d., Bostono lietuvių delegacija lankėsi pas Bostono merą Kevin H. White. Lietuvių delegaciją sudarė Alto skyriaus vicepirm. Aleksandras Chaplikas, Alto skyr. sekretorius Andrius Keturakis, Antanas Andriulionis ir Algirdas Budreckis (ALTO atstovai), L.B. Bostono apylinkės pirm. Antanas Matjoška ir LB Bostono apygardos pirm. Antanas Skudžinskas. Priėmęs delegaciją savo kabinete, meras White pasirašė proklamaciją, skelbiančią vasario 16 dieną 'Lithuanian Independence Day in Boston'. Antano Matjoškos iniciatyva, burmistrui White buvo įteikta Liet. Bendruomenės išspausdintas memorandumas apie žmogaus teisių pažeidimą Lietuvoje. Lietuvių delegacijos vardu kalbėjo A. Chaplikas, kuris taipogi pasitarė su burmistru dėl Lietuvos vėliavos iškėlimo ceremonijos prie miesto rotušės. Nuotraukoje delegacija su meru. Sėdi iš kairės: A. Chaplikas, Kevin H. White, A. Skudžinskas, Dr. A. Budreckis. Stovi: A. Matjoška, A. Keturakis ir A. Andriulionis.

SAUDI ARABIJOS IR PERSIJOS ĮLANKOS UŽĖMIMO LAUKIANT BRONIUS AUŠROTAS

Dar prieš 3-4 savaites JAV spaudoje, lyg bandomieji balionėliai, tepasirodydavo vienas kitas kario-žurnalisto ar kokio nors profesoriaus rašinys apie galimybes ir būtiną reikalą okupuoti arabų žibalo versmes. Kiek vėliau ir JAV užs. reikalų ministras Kissingeris, tiesa labai jau atsargiai, taip pat užsiminė, kad "jeigu Amerikai būtų gyvybiškai reikalinga, tad tokia operacija prieš žibalo savininkus galėtų būti vykdoma".

Lietuvių skaitančioji visuomenė supranta ir įvertina tokias 'laikraštines an-

tiš', kuriomis mėginama patirti ar tai JAV ar arabų kraštų ar kitų valstybių politikų nuomones. Šis metodas, kad "mums pranešė įtakingai valdžios sluoksniai", labai jau prigijo visų kraštų žinių tarnybų agentūrose. tad ir Time savaitrašio II.10. patalpinamas vedamasis, "Iškyla į Persijos įlanką", gal būtų galėtų būti vertinamas tokioje pat švietose. Tik keista, kad į šią mišrainę taip pat tapo įtraukti ir Pentagono bosai, kuriems dera būti santūriems kaip krizės taip ir karo dienomis.

Kaip Time redaktoriai samprotauja, jie būk tai gavę žinių (žinoma labai slapto būdu, greičiausia kaip Ellsberg jas pasivogė) ne iš kur kitur bet iš pačio Pentagono, ir Time du strategijos ekspertai, pasinaudodami dar ir kitais prieinamais žinių šaltiniais, sudarė planą, kuriuo galėtų vadovauti Jungtinio Stabo viršininkai. Žinoma, tai labai gudriai sulipdytas rašinys, pagal kurį, kaip visi kariškai-politiškai reikalai privalėtų klostytis, jeigu tik arabai paskelbtų alyvos išvežimo draudimą į Vakarus.

Pagal tų žinovų nuomonę (greičiausia, kad jie visi ramiai sėdi Time savaitrašio istaigoje), svarbiausioji puolimo kryptis būtų nukreipta į Persijos įlanką, iš kurios šaltinių išvežama net 54% viso į Vakarų valstybes išvežamo 'skystojo aukso'. Gi šios strėlės smaigalys būtų nutaikytas į Saudi Arabiją, kuri parduoda 56.5% viso iš įlankos išvežamo aliejaus. Galvojama, kad Saudi Arabijos kariškos jėgos būtų sugniuždytos pačiomis pirmomis puolimo dienomis, kurį vykdytų Amerika kaip iš oro taip ir iš jūros, permesdama į šį karą lauką keturias puolamąsias divizijas; "tuoj būtų užimti Ghawar žibalo šaltiniai, Dhahran aerodromas ir to paties vardo, pačių ameri-

kiečių statytos, alyvos pompavimo-pakrovimo prietaisai".

Tuo būdu, sekančio Art. Rytų karo atveju, jeigu tik arabai sustabdytų žibalo išvežimą į pramoninguosius Vakarus, tada galėtų būti vykdomas antrasis bėdos atvejo planas, kurio tikslas būtų užtikrinti žibalo tekėjimą į JAV ir V. Europą. Pagal šį puolimo planą dvi stambios JAV kariškos grupės, pradėtų skubiai judėti į Persijos įlankos erdvę: viena jų plauktų iš rytų per Indijos Vandenyną, gi antroji būtų oro keliu pernesta iš JAV. Pirmosios sudėtyje būtų karo laivai, lėktuvnešiai, lėktuvų eskadrilės ir transporto laivai vežantį puolimo objektą 15,000 laivyno pėstininkų (marinų). Gi antroji, 82-ji Parašiutininkų Divizija, susidedanti iš dviejų brigadų, sudėtyje kurių būtų 7,600 vyrų, pakiltų iš Fort Bragg, š. Karolinos valstijoje. Šios dvi brigados būtų nuskradintos į Izraelio slaptą karo aviacijos bazę Haterim vietovėje, labai saugojama ir slapta vieta (tai jau nesąmonė, nes jeigu apie tai laikraščiai rašo, tad koks gi čia slaptumas!). Atskraidinti į Izraelį parašiutininkai privalėtų laukti tolimesnių Baltųjų Rūmų nurodymų.

Suprantama, kad nei I-ji nei II-ji operacijos nebūsiančios baimė ir apstulbimą sukeliančios netikėtos kariškos staigmenos! Ne. Amerika, vykdydama tokias, toli nuo savo pagrindinių bazių, svarbias operacijas pasitikėsianti savo brutalia jėga, kuri būsianti pranašesnė už bet kokią galimą tokiam rajone sutikti prieš pasipriešinimą. Prileidžiama, kad nuo to meto, kai šios smogiamosios jėgos pradėsiančios artėti į taikinius, dar ir tuomet arabų šeichai turėsia pakankamai laiko apsigalvoti ir atsaukti žibalo draudimo išvežimą į Vakarus.

(Nukelta į 2 psl.)

Jungtinio Baltųjų Komiteto reikalų vedėjas Edvardas Šumanas su JAV kongresmanu Skip Bafalis (Fort Meyers, Fla.), kuris įnešė kongrese rezoliuciją, kad Europos Saugumo konferencijoje nebūtų pripažinta Baltijos kraštų okupacija. Kiek skirtingas rezoliucijas patiekė ir kiti kongresmanai, kaip Derwinski, Annunzio, Hyde, Stratton ir Fenwick. Baltųjų Komitetas prašo lietuvius rašyti laiškus savo kongresmanams, kad paremtų šią rezoliuciją priėmimą Kongrese.

Vaidybos sambūrį 'Aitvaras' pasitinkant

PRANAS BASTYS

Toronte vasario 2 d. buvo suvaidinta istorinė drama 'Mirga', kurioje pavaizduota Vytauto išlaisvinimas iš kalėjimo. Šis vaidinimas torontiešiams buvo gana džiugi staigmena, nes po ilgesnės pertraukos čia vėl susiorga-

Saudi Arabijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

Amerika, vykdydama šias kariškai strategiškąs operacijas prieš arabų kontroliuojamus kraštus, tiki, kad susilauks šio tokio pasipriešinimo, sabotažo veiksmų bei partizanų veikimo. Bet ir tokiems eventualumams būsią pasiruošta. Esą numatyta, kad kariškuose vienetuose, okupuojančiuose žibalo versmes, taip pat būsią priskirti ir inžinieriai, žibalo versmų speciai, kurie labai greitai sutvarkysią sugadintas žibalo tiekimo problemas.

O, kaip gi, šių svarbių veiksmų akivaizdoje, elgsis detentes partneris, SSSR? Ir čia, kaip ir visada, kur yra naudinga Izraeliui, taip ir ši kartą, Time strategai mums atsako: Jungtinio Štabo vadovaujantieji karininkai netiki, kad SSSR savo kariška jėga mėgintų sukliudyti Amerikai įvykdyti virš aprašytus veiksmus. Esą sovietai teatsitvarkysią ir Iraką tik demonstracijai parengtus junginius, jog parodytų arabams, kad jie gali įsikišti į šią JAV sukeltą agresiją. Pentagono karių nuomone, SSSR neturinti nei noro nei kariško laivyno pajėgumo, kad sukliudytų JAV stambias operacijas Persijos įlankoje.

nizavo scenos mėgėjų būrelis, kuris ryžosi atgaivinti šią apleistą kultūrinės veiklos šaką. Reikia manyti, kad tas neseniai gimęs meno vienetas augs, stiprės ir kartas nuo karto sudarys progas pasidžiaugti jų darbo vaisiais. Tam tikėti ir laukti teikia vilčių sambūriui vardo parinkimas ir įamžinimas aktu, pagal kurį jis vadinasis 'Aitvaras'. Naujagimio vardas šioje aplinkumoje yra dar negirdėtas, kuriuo lyg ir norėta išreikšti jo būsimą galią ir garsas.

Aitvaro atėjimas į šį pasaulį galėjo būti tik tada užtikrintas, kada susidarė jo veiklai tinkamos sąlygos. Galima sakyti, tik pastaruoju metu, kada Toronto lietuviai įsigijo naujus pakankamai erdvius namus visa veikla igavo tam tikrą judresnį charakterį ir žymiai pagyvėjo. Todėl ir Aitvaro pradžinys siekia naujųjų Lietuvos Namų įsigijimo laikotarpi. Tačiau pamestinuku būti jis taip pat nepanoro. Tik tuo metu, kai šalia patalpų stėjo Putvio šaulių kuopa, prisiimdama globos

naštą, Aitvarui atsirasti rūpesčiai dar palengėjo.

Visuomenė Aitvaro pirmuosius žingsnius gana palankiai sutiko. Prigūžėjo kuo ne pilnutėlė didžioji Lietuvos Namų salė. Matyt lietuviai scenos meną mėgsta, nes buvo atvykę ir iš toliau: Hamiltono, St. Catharines ir kitų vietovių.

Su Mirgos pastatymu, reikėtų pripažinti, į sceną atėjo beveik išimtinai jaunoji lietuvių vaidintojų karta. Kunigaikščio Vytauto rolę vaidino V. Staškevičius, kunigaikštienės Onos R. Kryžanauskaitės-Giniotienės, Mirgos - A. Dargytė-Biškevičienė, Vytauto bajoro Gimbuto - A. Stankus, kalėjimo prižiūrėjo Bilgėno - S. Ramanauskas, budelio Proškos - V. Staškevičius ir antro budelio Mostovo - A. Stankus. Veikalą režisavo viena kita papildydamos A. Biškevičienė ir L. Nakrošienė. Turint mintį Aitvaro pirmuosius žingsnius ir kad vaidino ne profesionalai, o tik mėgėjai, tai nebūtų ko jiems per daug priekaištaut. Jeigu jie sugebė-

jo kai kam ir ašarą iš akių išspaus, tai reikia laikyti dideliu artistų laimėjimu. Taip pat išskirtinai reikėtų paminėti K. Imbrasaitę, laimėjusią praeitais metais Miss Vilnius titulą, kuri daug darbo įdėjo ir paruošė veikalui scenovaizdžius. Nemažiau vertintina ir scenarijaus pareigose buvusi D. Jokubaitytė. Be jos sugebėjimų ir aiškios dikcijos vaidintojams iš viso nebūtų buvę imanoma susilaukti gražių atsiliepimų. Perukai ir grimas tai seno vilko J. Jagėlos amatas. Iki šiol iš jo tos duonos dar niekas nepaveržė. Reikia manyti, kad dar negreit jis susilauks rimto varžovo. Gramas, tai yra nelyginant žiupsnis druskos įmestas į sriubą. Jo negali būti per daug, o taip pat ir per mažai. Turi būti tiek kiek reikalinga. Negalėčiau vertinti V. Gražulio ir V. Stočkaus daro, kuriems buvo atitekę scenos priežiūra. Tikiu, nepaskutinis kartas ir su jais dar teks galbūt pasimastyti kada nors vėliau. Šviestu reguliavimas ir iš užscenio garsų perdavimas buvo patikėtas A. Byszkiewicz ir jis tas pareigas atliko su meistrišku patyrimu. Tačiau pats sunkiausias darbas, nuo kurio priklausė visa sekmė ar nesėkmė, atiteko vykdyti St. Jokubaičiui ir St. Dargiui. Visuomenės gausus atsilankymas ženklino, kad jie egzaminą išlaikė visiškai geru pažymiu.

Po vaidinimo Aitvaro gimimas buvo atžymėtas gražiai paruoštu aktu, kurio signatarais buvo pakviesti KLB Krašto valdybos pirmininkas J.R. Simanavičius Lietuvos Namų pirmininkas J. Strazdas, Hamiltono vaidybos sambūrio 'Aukuras' režisierė E. Kudabienė, KLB Toronto apylinkės pirmininkas M. Abromaitis, Putvio šaulių kuopos pirmi-

Mažieji Eglutės skaitytojai Šarūnas ir Vikija Abromaitiai Putname su sesele Terese Lukoševičiute.

VAIKŲ PIESINIŲ PARODA

Vaikų laikraštis "Eglutė" yra jubilijantė. Norima dar priminti ir pabrėžti, kad su Švietimo Tarybos žinia ir pritarimu, "Eglutės" 25 metų jubiliejaus proga, Putnamų seselių rėmėjai Chicagoje organizuoja vaikų piešinių ir tapybos parodą spalio 17-26 d.d. Čiurlionio galerijoje.

Yra sudarytas specialus rengimo komitetas iš rėmėjų ir dailininkų. Šio komiteto pirmininkė yra Grasilija Meiluvienė, o nariais sutiko būti Elena Abelkienė ir Ona Gradinskienė. Be to šie dailininkai sutiko talkininkauti: Regina Jautokaitė, Povilas Kaupas, Eleonora Marčiulionienė ir Danguolė Stončiūtė.

ninkas St. Jokubaitis, Mirgos režisierės A. Dargytė-Biškevičienė ir L. Nakrošienė. Jie visi trumpu žodžiu sveikino ir linkėjo Aitvarui ko geriausios sekmes.

Neperseniausia buvo išsiuntinėti laišukai visų lituanistinių mokyklų vedėjams prašant juos atkreipti dėmesį, paskatinti vaikus pašyti ir darbus siųsti iki birželio 15 d. G. Meiluvienėi 4525 So. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60632. (mr)

• Putnamo seselių rėmėjų tradicinė šventė įvyksta kovo 9 d. gavėnios sekmdienį. Šventė prasidės pamaldomis 4 v. p. p. tėvų jėzuitų koplyčioje, o 5 v. v. Jaunimo Centre vakariene ir meninė programa. Į vakarienę atvyksta seselės iš Putnamo. Meninę programą atliks solistės Margarita Momkienė ir Genovaitė Mažeikienė. Joms akomponuos muzikas Alvydas Vasaitis. Skanią vakarienę ruošia nuolatinė talkininkė ir rėmėja Ona Norvilienė. Bilietus į vakarienę galima įsigyti J. Vaznelio prekyboje. Visi Chicagos ir apylinkių lietuviai kviečiami surasti porą valandų gavėnios sekmdienio popietėje ir atvykti į šią šventę.

Scena iš vaidinimo Mirga. A. Dargytė-Byszkiewicz, V. Staškevičius ir R. Giniotienė.

DIDŽIOJI ŠIŲ METŲ LIETUVIŲ KELIONĖ Į EUROPA

Birželio 19 - liepos 4

ŠVENTŪJŲ METŲ PROGA - PAN-AM LINIJA

Kelionė įskaito viską: skridimai, autobusai, viešbučiai, maistas, palydovai, įdomiųjų vietų lankymas, lagaminų nešiojimas, patarnavimo mokesčiai ir kt.

Pilna kaina - 789 dol. iš New Yorko

Aplankomi miestai: Frankfurtas, Baden-Baden, Lucernas, Milanas, Florencija, Roma. Kelionė autobusais per pietinę Vokietiją, Šveicariją ir šiaurinę Italiją. Per visą kelionę lankomos žymiosios ir gražiosios vietos, įskaitant žavinguosius Šveicarijos Alpių kalnus.

Paskutinė diena rezervacijoms - kovo 19

Dėl platesnių informacijų kreiptis į lietuviškų parapijų klebonijas arba į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

(R. Kezys)

2129 KNAPP ST.

BROOKLYN, N. Y. 11229

Tel. (212) 769-3300

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
DIRVA
 P. O. BOX 03206
 CLEVELAND, OHIO 44103
 TEL. (216) 431-6344
 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
 ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
 Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VASARIS — ŠIRDIES MĖNUO

ANTANAS BUTKUS, Ph.D. ir
HARRIET P. DUSTAN, M.D.

Širdies Mėnesiu Vasari skelbia Amerikos Širdies D-ja (American Heart Association) su dvigubu tikslu: a) atkreipti visuomenės dėmesį į labai paplitusias ligas k.a. širdies smūgi, ar smegenų paralyžių ir b) sutelkti finansinės paramos tu ligų tyrimams finansuoti. Kraujo indų ligos ir jų jomis susijusios klinikinės komplikacijos yra labai išplitusios aukštesnio gyvenimo standarto pasiekusiuose kraštuose. Dėl tos priežasties jos ne retai yra vadinamos 'žudikas Nr. 1'.

JAV statistika rodo, kad nuo kraujo indų ligų miršta daugiau žmonių, negu nuo visų kitų ligų sudėjęs kartu. Kraujo indų ligų tarpe arteriosclerosis užima 62.5%. Smegenų paralyžius (stroke) — 16.0%.

Dėl arterinių kraujo indų vidurinės sienelės sluogsnio sustorėjimo, joje žaizdų atsiradimo bei nuo tų žaizdų lopymo proceso, susikrovę tenai didesni kiekiai lipidų (riebalų), baltyminių medžiagų (fibrino, kolageno ir kt.) bei kalcijaus, labai sutrukdomas normalus kraujo tekėjimas. Kraujo cirkuliacijos sulėtinimas sulaiko deguonies ir kitų medžiagų pristatymą. Kraujo užblokavimas širdyje gali sukelti širdies smūgi. Jo nepadavimas smegenims — paralyžių. Ilgesnis kraujo nepristatymas širdžiai ar smegenims gali baigtis mirtimi.

Faktoriai, vedantieji prie šių ligų pradžios ir jų klinikiniai atpažįstamų simptomų, yra labai komplikuoti. Dalies jų mokslas dar nėra pilnai išaiškines. Tyrimo darbus sunkina šių ligų labai lėtas vystymasis. Dažnai užtrunka 120 metų nuo žaizdų atsiradimo iki pirmojo klinikiniai atpažįstamo simptomo — širdies smūgio. Šis simptomas, deja, dažnai būna ir paskutinis.

Mokslininkai sutaria, kad kraujo indų sienelės sužeidimas labai pagreitina atherosclerotinį procesą. Sužeidimas gali būti įvairus: mechaninis, cheminis ir kt. Prie mechaninio arterijos sužeidimo priskiriama aukštą kraujo spaudimą, prie cheminio — aukštą kraujo cholesterolio ir pasotintų riebalinių rūgščių kiekį ir kt.

Širdies ir kraujo indų ligos specialistai sutaria, kad aukštas kraujo riebalų kiekis, aukštas kraujo spaudimas, cigarečių rūkymas, nutukimas ir fizinis neaktyvumas yra taip vadinami rizikos faktoriai. Juo tie faktoriai yra žmoguje aukštesni, tuo jis turi daugiau šansų šias ligas gauti. Keletą tų faktorių kombinacija dar labiau padidina šansus susirgti. Pavyzdžiui, medicinos statistika rodo, kad 30-59 metų vyro, turinčio aukštą cholesterolio kiekį (250

mg/100 ml), aukštą kraujo spaudimą ir dar rūkančio, rizika širdies smūgi gauti yra 7.5 karto didesnė už tokio pat amžiaus vyro, kuris šalia nerūkymo turi dar ir normalų kraujo spaudimą bei normalius kraujo riebalus.

Moksliniais daviniais yra įrodyta, kad minėtieji rizikos faktoriai turi didelę įtaką į kraujo indų ligas. Nėra abejonės, kad šių rizikos faktorių reguliavimas bei kontroliavimas prisideda prie pavojaus sumažinimo šiomis ligomis susirgti.

Trumpo rašinio rėmuose neįmanoma išvardinti visus tų faktorių kontroliavimo būdus. Tais klausimais literatūros galima gauti iš savo gydytojo ar iš American Heart Association. Norime pabrėžti, kad rizikos faktorių galima arba visai pašalinti, arba bent sumažinti. Kraujo spaudimą ir kraujo lipidų (riebalų) kiekį reikia pamatuoti. Gydytojui nustatius diagnozę, vaistai padeda reguliuoti aukštą kraujo spaudimą. Lipidų sunaudojime (metabolizme) žmonės yra dvejoji. Dauguma jų (90%) riebalų apyvartos atžvilgiu yra normalūs ir jiems užtenka prisirišusių kalorijų suvartojimo (metabolizme) žmonės yra dvejoji. Dauguma jų (90%) riebalų apyvartos atžvilgiu yra normalūs ir jiems užtenka prisirišusių kalorijų suvartojimo (metabolizme) žmonės yra dvejoji. Dauguma jų (90%) riebalų apyvartos atžvilgiu yra normalūs ir jiems užtenka prisirišusių kalorijų suvartojimo (metabolizme) žmonės yra dvejoji.

Visai neseniai Drauge (1975.I.15) aprašyti kryžiaus keliai lietuvių-statybininko Liudo Odino, kuris mirė Kaune 1974 m. gruodžio mėn. 5 d.

1945 metų pradžioje rusų saugumiečiai jį suėmė ir be jokio pagrindo kalino. Kalėjimai tuo metu buvo už-

MASKVA MŪSŲ KRAŠTĄ VISU SMARKUMU RUSINA

Dr. V. PAPROCKAS

Dr. Vaclovo Paprocko tartas žodis Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Waterbury, Conn. 1975 m. vasario mėn. 16 d.

Lietuvos nepriklausomybės atgaivinimo sukaktį apvaikštome 57-tąjį kartą. Minėdami išėivijoje šį ypatingą įvykį mintimis bandomė užmegsti ryšį su gimtuoju kraštu, kurio sultys visus mus tautiniai brandino ir skiepijo meilę savo tėvų žemei.

Vasarįo 16 patylomis tai pat mini pavergtieji lietuviai okupuotoje Lietuvoje, rusų koncentracijos lageriuose, kalėjimuose. Patekę į Maskvos nagus jie yra sunkesnėje padėtyje, negu buvo mūsų protėviai baudžiaivos laikais. Tada beteisį žmogų ponas išnaudojo fiziniai ir dvasiniai. Dabartinis Lietuvos viešpats — rusas ne tik tai čiuipia iš žmogaus gyvus syvus, bet ir tautiniai jį alina. Maskva mūsų gimtąjį kraštą rusina. Rusina įvairiomis priemonėmis, ypatingai kilnodama gyventojus. Iš vienos pusės jaunimas vežamas vasaros darbams į tolimus rytus, kraustomi statybininkai į Sibiro tundrą naujai tiesiamam geležinkelio darbams, vežami naujokai už tolimo Baikalo, tremiami suimtieji į Vorkutos konclagerius, ir iš kitos pusės į pavergtą Lietuvą gabenamas privilegijuotas luomas — kolonistai, neva mokyti gyventojus amato arba būti jų patarėjais.

Visai neseniai Drauge (1975.I.15) aprašyti kryžiaus keliai lietuvių-statybininko Liudo Odino, kuris mirė Kaune 1974 m. gruodžio mėn. 5 d.

1945 metų pradžioje rusų saugumiečiai jį suėmė ir be jokio pagrindo kalino. Kalėjimai tuo metu buvo už-

vaistų. Vasaris yra gera proga pradėti šalinti, ar bent sumažinti čia suminėtus rizikos faktorius.

Antanas Butkus Ph.D. ir Harriet P. Dustan, M.D. (Abu dirba Research Division, Cleveland Clinic. Dr. Dustan šiuo metu yra prezidentė American Heart Association — NE Ohio).

grūsti. Karui besiaučiant susiekimo priemonės buvo naudojamos kariuomenės reikalams, todėl į rytus suimtuosius varė pėsčiomis, mirties kolonose, net ir siaučiant sniego pūgoms. Peržengus Lietuvos sieną, Liudo Odino kolona buvo sustabdyta ir čia pat sušaudyta. Paplūde kraujuose lietuviai krito ant šalčio sukaustytos svetimės žemės. Krito taip pat aptaškytas likimo brolių krauju, bet kulkos nepalietas Liudas Odinas. Egzekucijai pasibaigus jis atsiėjo ir pakėlė aukštyn rankas. Maskoliai vėl užtaisė šautuvus. Besiruošiant šauti, staiga psirodė du raudonarmiečių džipai, kurie prisiartinę paklausė ar kartais suimtujų tarpe nėra cemento liejimo specialistų. Liudas pasisakė mokąs tą darbą. Kareiviai pasiėmė jį su savim, nugabeno į Irkutą, ir tokiu būdu įsai išgelbėjo savo gyvybę.

Lietuvių nueiti kryžiaus keliai sakyte sako kiek žiaurus yra dabrtiniai mūsų krašto valdovai. Jie pasisavinino sau neribotą galią mūsų gimtinėje sauvaiiauti, tyčiotis iš laisvę mylinčių žmonių, juos terorizuoti, šaudyti ir rusinti.

1961 metų pradžioje į mano gydymo kabinetą New Yorke atėjo tik ką atvykusi iš pavergtos Lietuvos suvargusi moteris. Jos pavardė — Lidija Sinicienė, buvusi Kauno Medicinos Instituto bibliotekininkė. Pasikeitus keliais nereikšmingais sakiniais pacientė pasisakė, kad prieš išvykdamą į JAV ji aplankė prof. Tadą Ivanauską, kuris užklaustas ką norėtų perduoti lietuviams, su ašaromis akyse atsakė: "Ponia, kur Tamsta bebūsi, ką besutiksi kartok išėiviam tuos pačius mano žodžius: okupantas mus rusina."

Visi daviniai taria už tai, kad pavergtoji Lietuva juo toliau, juo labiau yra nulietuvinama. Steigiamos naujos vien rusų kalba dėstomos mokyklos, visose mokyklose, mokslo institucijose, viešose įstaigose rusų kalba privaloma. Labai dažnai lietuviškai nebegalima susisiekti su pardavėjomis, padavėjomis, susisiekti su priemonių palydovais, paštininkais, telefonininkėmis. Gatvių, įstaigų pavadinimai, skelbimai — šalia lietuviško teksto rašomi taip pat rusiškai. Kasmet dalis lietuviškų gatvių pavadinimų panaikinama; vieton jų kabinami rusams šlovinti užrašai. Štai prieš kelis mėnesius mūsų sostinėje Minties gatvė tapo pavadinta maršalo Krylovo vardu. Nei Kudirkos, nei Basanavičiaus, nei Šliupei, nei kitų pavardžių, kovojusių už lietuvišbės išlaikymą niekur nematysite, kaip lygiai neraišite nė vienos šiuo metu pavergtose Lietuvoje išleistos knygos, kuri neturėtų rusiško teksto.

Pasiremdamas Maskvos užgirtais šaltiniais apibūdinsiu jums šiuo metu esamą padėtį Zarasų krašte, su kuriuo nuo mažens esu suaugęs. 1973 metais Vilniuje išleista Algimanto Žilėno brošiūra — "Zarasų Kraštas". Iš jos sužinome, kad tame krašte šiuo metu tėra 68.4% lietuvių, kad Turmonto vieništelėje vidurinėje mokykloje dėstoma tik rusiškai, kad pačiuose Zarasuose gatvės pavadintos N. Parehomenkos, I. Aitykovo ir jiems panašiais vardais, kad naujai susikūrusios gyvenvietės pakrikštytos Čiapajevu, Ždanovo ir kitais nieko bendro

Lietuviai tremtinys Sibire prie miškų darbų. Nuotrauką paskolino dr. V. Paprockas.

su Lietuvos praeitimi neturintais pavadinimais.

Iš tos pačios brošiūros paaiškėja, jog vasarą Zarasus užplūsta tadžikai, turkmenai ir kitokie plauko 'vyresnieji broliai'.

Atsivertę Juozo Baltušio knygos "Kas dainon nesudėta" tam tikrą puslapį, sužinome, kad sezono metu vadinamoje Lietuvos šveicarijoje iš viso nerasi lietuviškų kalbančių: "Ir važiuoja žmonės, nugalai tūkstančius kilometrų, kelionių nepatogumus. Ieško ir randa čia plaučių atgaja... maskviečiai, leningradiečiai, permiečiai, kiroviečiai, žmonės iš tolimo Uralo ir Sibiro, Altajaus ir Kazachstano... Tik nėra vilniečių. Ir nėra kauniečių. Netgi šiauliečių arba klaipėdiečių".

Turiu su savim prieš dvejus metus Kaune išleistą žurnalą, pavadintą "Lietuvos TSR Stomatologų Darbai" 6-tąjį tomą. Žurnalas vietinio pobūdžio ir, savaime suprantama, lauktina, kad jis būtų išleistas ta kalba, kurią gyventojai naudoja. Deja, pirmieji 49 leidinio puslapiai atspausdinti vien rusų kalba. Išidėmėtinai, kad po kiekvieno rusiško rašyto straipsnio nėra lietuviškos santraukos, ir atvirkščiai — kiekvieną lietuvišką tekstą lydi rusiška santrauka.

Visa tai vaizdžiai liudija kiek toli Kremliaus pažengę nutautinime, sugniauzęs sukruvintoje savo saujoje Lietuvą.

Iš už geležinės uždangos ateina nerimą keliančios žinios: į Vilnių atvyko iš Maskvos grupė rusų architektų, kurie paruošė planus nugriauti mūsų sostinėje istorinius paminklus. Pirmon eilėn numatyta nuversti Vilniaus katedros bokštą, kur savo laiką stovėjo ir rūseno šventaragio aukuras, Vilniaus miesto senąją rotušę ir kunigaikščio Radvilo rūmus. Pavergtos Lietuvos lietuviai — architektai bejėgiai tam atsispirti. Jie ragina išėivius kelti protestus ir tuo pačiu prisidėti prie apsaugojimo nuo nugriovimo senųjų Vilniaus pastatų.

Kremliaus valdovam lietuvišbės išlaikymas nei kraštinėtelėje vidurinėje mokykloje dėstoma tik rusiškai, nei už jo ribų niekad nerūpėjo ir dabar nerūpi. Ju tikslas — visus gyvus lietuvius galimai sparčiau nutautinti. Tik apakęs išėivis pavuovs kelias dienas Vilniuje gali nematyti krašto rusifikacijos, tik politinis neišmanėlis gali sakyti, kad ru-

siško čebato mindžiojamoje mūsų protėvių žemėje lietuvi tvaikosi savarankiškai. Nebuvo, ir praeitis nežino tokios okupacijos, kuri kultivuotų pavergtųjų tarpe tautinį susipratimą ir nesikištų į jų krašto vidaus reikalus; ypatingai tas taikytina Kremliai, kuris lietuvių atžvilgiu niekad nebuvo labdaringa įstaiga.

Jeigu Maskva išėiviu vaikams leidžia pagyventi pionierių stovykloje arba pabendrauti tyčia jiem išteigtuose Vilniuje tariamai li-tuanistiniuose kursuose, tai ne todėl, kad raudonoji meška pavirto Rūpintojėliu. Ji turi savo paslėptus, klas-tingus išskaičiavimus — dvasiniai sužaloti atvykusius jaunuolius — juos indoktrinuoti. Rusas neįvestuoktu tam tikslui savo pinigų jeigu nesitikėtų iš jų sulaukti vispusiškų palūkanų. Joks išmintingas žmogus nepatikės, kad Kremliaus valdovai jaudinais mūsų nutautėjimu tuo metu kai jie patys visomis priemonėmis rusifikuoja Pabaltijį, iskaitant okupuotą Lietuvą.

Grynas nesusipratimas laisvajame pasaulyje brętančius jaunuolius siųsti į rusų jiem specialiai paruoš-tus spąstus. Ypatingai koktu klausytis kai kurių grįzusių jaunuolių pasakojimų, kad esą jų smegenys nebuvo plauunami. Jei asmuo, buvęs MVB slaptųjų agentų globoje teigia, kad jo smegenų niekas neplovė, tuo pačiu sukelia įtarimą, kad galimas daiktas į laisvąjį pasaulį jis sugrįžo jau su praplautais smegenimis. Smegenų plovimas kaip tiktai pasižymi tuo, kad pasirinktoji auka nė nejunta kaip ji patampa raudonojo voratinklio apsupta.

Dimitrij Manuilski, savo laiką buvęs prie Jungtinių Tautų Kremliaus atstovas ir kurį laiką Saugumo Tarybos pirmininkas, kartą viešai pareiškė: "Kova komunizmo su kapitalizmu neįšvengiama. Norint ją laimėti reikia naudoti staigmenų elementą. Buržuai turi būti užmigdyti, todėl mes privalome mesti ypatingą patauklų taikos judėjimą. Bus panaudotos elektrifikuojančios uvertiūros ir negirdėtos nuolaidos. Kapitalistų kraštai kvaili ir dekadentiniai išjungs į bendradarbiavimą bei savęs sunaikinimą. Jie patys veršis į mūsų sudarytą galimybę dar kartą

(Nukelta į 4 psl.)

Žiema Clevelando kultūriniam lietuvių darželyje. Basanavičiaus paminklas. V. Bacevičiaus nuotrauka

A.A. JULIŲ SMETONĄ PRISIMINUS

Adv. HARRY J. DWORKIN

Iš visų a.a. Juliaus Smetonos gerų ypatybių, dvi labiausiai krito į akis. Jis buvo padorus žmogus pilna to žodžio prasme. Jis taipgi mokėjo gyventi pagal savo skelbiamus principus.

O jo sūnūs šitaip išsireiškė: "Jei tėvas ir nė vienos pastabos mums nebūtų padaręs, jo gyvenimo pavyzdžio būtų mums užtekę".

Taip, Julius Smetona buvo tiesus žmogus. Jis ėjo tiesiai ir gyveno teisingai. Kiekvienas, pažvelgęs į jo tyras, šviesias akis, tuoj pajusdavo nuosirdumą ir jo pasišventimą aukšties principams.

Julius Smetona tvirtai stovėjo ant savo mylimos naujos tėvynės žemės. Jo didelis atsidavimas šiam kraštui, kuris suteikė jam prieglaudą, skatino jį vesti nenuilstamą kovą prieš to krašto priešus, besisten-giančius suniekti šio krašto tradicijas, idealus ir įvairias gyvybines institucijas. Jo visas 61 metų gyvenimas buvo pažymėtas nesvyruojančiu pasiryžimu parodyti darbai savo dėkingumą už laisvo žmogaus gyvenimą demokratiniam krašte suteiktą jam, jo šeimai ir jo tauriems tėvams. Jo dėkingumas pasireiškė ne tik gražiais žodžiais. Jis stengėsi padėti atvykti į Ameriką ir įsikurti daugeliui savo tautiečių bėgančių nuo tirono, prispaudėjo. Jis nau-dėjo visas teisėtas priemones stiprinti tas institucijas, kurios davė galimybės nesuskaitomai daugybei pabėgėlių Amerikoje įsikurti.

Jis buvo aktyvus žmogus ir jį galima apibūdinti Teodoro Roosevelto žodžiais: "Ne kritikas yra svarbus, ne tas kuris pasakoja kaip tvirtas žmogus suklupo arba kai gerų darbų autorius galėjo dar geriau padaryti. Vertinti reikia tą žmogų, kuris yra arenoje, kurio krauju prakaituojantis veidas yra dulkėmis apneštas, kuris narsiai kovoja, kuris suklumpa bet ir vėl atsigauna; kurs žino kas yra didelis pasišventimas, didelis entuziazmas, kurs pasišvenčia vertingam tikslui, kurs geriausiai atveju sulaukia triumfo, ir kuris blogiausiai atveju, jei jis pralaimi, tai pralaimi karžygiškai kovodamas. Užtat jis niekuomet nebus gretinamas su tais šaliais ir bailiais individualais kurie nepažino nei pergales nei pralaimėjimo".

Paskutinių 20 metų bėgyje aš buvau nuolatiniam kontakte su Julium Smetona. Mus rišo ta pati profesija ir daug bendru interesų. Teisės srityje aš esu liudininku jo didelių sugebėjimų ir tikrai tobulo mokėjimo darbininkų kompensacijos teisės. Dažnai aš toje srityje siekdavau jo patarimų ir išmintingo sprendimo. Jis tikrai buvo 'advokatų advokatas'.

Mūsų profesiniuose posėdžiuose būdavo laiko įvairių nuomonių pareiškimams. Tokiomis progomis aš stebėdavau jo dideliu bendru išsilavinimu ne tik teisės, bet ir politinėse, socialinėse ir kultūrinėse srityse.

Mielai aš dalinaus savo prisiminimais ir įspūdžiais iš savo santykių su Julium Smetona. Tie santykiai turėjo didelės įtakos man ir kai kur pakeitė mano pažiūras. Jo draugystė papildė mano žinias kai kuriuose man ikišiol nežinomose srityse. Viena iš tų sričių gerokai Juliaus dinamiškos asmenybės praturtintų, buvo jo mylimos tėvynės istorija ir kultūra. Juliaus asmenybė buvo persunkta lietuviškos pozicijos, istorinių tradicijų ir turtingo kultūrinio palikimo.

Tas vertybes jis giliai brangino ir jomis didžiavosi.

Mes žinom, kad Julius buvo sūnus žymaus Lietuvos kovotojo Antano Smetonos, pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos Respublikos prezidento. Istorija įamžino prezidentą Smetoną, tą taurų kovotoją dėl Lietuvos laisvės.

Ypatingo talento žurnalistas, Prezidentas Smetona buvo simbolis to principo, kad "Plunksna yra galingesnė už kardą". Skaitančiam apie Prezidento Smetonos gyvenimą ir pasiekimus, kyla noras palyginti jį su Simon Bolivar, kuris padėjo Pietų Amerikai išsivaduoti iš Ispanijos jungo ir yra vadinamas išvaduo-tuju. Tą patį galima pasakyti ir apie Prezidentą Smetoną, kad jis yra Lietuvos išvaduo-tojas ir jos 'George Washington'.

Čia patiekiamos žinios yra reikalingos, norint suprasti Juliaus Smetonos kilmę ir tas aplinkybes kurios formavo jo asmenybę nuo mažų dienų.

Taipgi svarbu pabrėžti, kad Lietuva tapo oficiali valstybė 1918 metais atgavusi savo nepriklausomybę.

Aš turėjau retos progos matyti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akta, kurs buvo paskelbtas Vilniuje Vasario 16, 1918 metais.

Griežta rašyvena, kuri aiškiai liudija drąsą ir pasiryžimą, tą aktą yra pasirašęs Antanas Smetona, Juliaus tėvas.

Yra įdomus reiškinys, kad Nepriklausomybės aktas buvo parašytas lietuviškai. Tai gi nepriklausomybės paskelbimas buvo ne tik politinis, bet ir kultūrinis ir lingvistinis išsilaisvinimas.

Istoriniai dokumentai sako, kad iki 1918 metų visi Lietuvos istorinės valstybės aktai buvo rašomi lotyniškai, rusiškai ar lenkiškai. Prieš 1918 metus lietuvių kalba niekuomet nebuvo buvusi valstybinė kalba. Tas faktas deja, labai varžė literatūrą ir kitus kultūrinis pasireiškimus.

Prezidentas Smetona noriai prisiėmė atsakomybę, kurią istorija jam suteikė. Jis tarnavo savo kraštui garbingai, drąsiai ir teisingai. Jo prezidentavimo metu, kuris apėmė didžiąją dalį Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, krašte buvo gyvi padarumo ir tvarkos principi-

Adv. Harry J. Dworkin.

pai. Mokslas ir menas žydėjo, lietuvių tautos genijus galėjo laisvai pasireikšti.

Smetonos valdymo metu švietimas ir kultūrinė pažanga pasiekė nepaprastų aukštybių, žymiai didesnių, negu galima buvo laukti iš palyginamai mažos tautos. Lietuva vis buvo maža savo teritorija, jos žmonės maži skaičium, bet dideli savo širdimi ir idealais.

Mano šios popietės pastabos nėra skirtos Prezidento Smetonos pagerbimui, kuris ir taip gyvena laisvę mylinčių lietuvių širdyse, ir kurio vieta istorijoje yra užtikrinta. Betgi mes negalim išskirti kai kurių gijų iš gyvenimo audinio.

Aristokratiška aplinka kurioje Julius praleido savo vaikystę davė jam dvasinį kilnumą ir pamėgimą tų sričių, kuriomis jis įdomavosi visą savo gyvenimą.

Julius buvo 'aristokratiškas' ne dėl to, kad jis buvo rinktinės Lietuvos visuomenės narys, bet dėl jo ankstyvo gyvenimo auklėjimo davusio jam didelį idealizmą. Už tat visą gyvenimą jis buvo pasišventęs laisvės idealams ir savo artimui. Julius buvo gimęs Vilniuje, istoriškos Lietuvos sostinėje, 1913 metais, Vasario 17 diena. Jis baigė Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą ir tais pačiais metais buvo paskirtas fakulteto asistentu. Nuo 1937 iki 1939 gilino teisės studijas Paryžiaus universitete išlaikydamas doktorato egzaminus.

Birželio 15, 1940 Raudonosios armijos tankai užplūdo mažytę Lietuvos respubliką. Julius ir jo šeima teturėjo pusvalandį laiko pasisūlinti iš Lietuvos. Jų gyvenybė ir laisvė buvo daug kartų pavojuje, bet galų gale, po daugelio vargų, jie pasiekė Ameriką.

(Bus daugiau)

MASKVA MŪSŲ KRAŠTĄ VISU SMARKUMU RUSINA...

(Atkelta iš 3 psl.)

su mumis pabendrauti. Kaip tiktai jų budrumas atbuks, - smogsime jiems suniaužtu kumščiu".

Ši politbiuro doktrina metai iš metų taikoma tiek vakaram, tiek mums - išeiviam. Koncertais, filmomis, propagandine literatūra (įskaitant nemokamai siuntinėjama 'Gimtąjį Kraštą'), kelionėmis į Vilnių, asmeniškais kontaktais Maskvai pasisekė šiek tiek apskaldyti lietuvių veiklą ir sukelti tarpusavius vaidus.

Vyresniosios kartos pajėgumas kovoti su mūsų gimtinės pavergėju susilpnėjo dėl kelių priežasčių. Vieni - vos iškėlė kojas į š. Amerikos krantus čia pat užmiršo savo pažadus ir nuskendo naujosios aplinkos gėrybių apakinti. Antri - užsikabinę ant raudonojo masalo ir patapo savo pačių auka. Treti - išitraukė į tarpusavius tuščius politinius bei visuomeninius ginčus. Ketvirtai - pabuvę kelias dienas Vilniuje patapo nebyliai, prisibijodami pakenkti artimiesiems. Atsiminus, kad dalis išeivių paseno, ir dar didesnė dalis - išmirė, - paprastų jėgų balansas tuo tarpu tariamai okupanto naudai.

Piautuvu ir kūju pasidabinęs raudonasis smakas apsisprendė vyresniąją išeivių kartą palikti ramybėje. Neberuošia jai nei koncertų, nei kitokių linksmy išdaigų. Tiek, kiek pajėgė savo padarė.

Visas slaptojo Kominterno dėmesys šiuo metu nukreiptas į mūsų jaunąją kartą. Iš jos gresia okupantui potencialus pavojus ilgiem metam. Todėl Kramlius pradėjo vilioti nepatyrusius gyvenimo sukybių jaunuolius pas save. Rusų agentai, praplovę tėvam smegenis, taikosi tą patį atsiekti su jų vaikais.

Akims mulkinti okupantas ragina išeivius bendrauti su kraštu. Jis neskatina palaikyti ryšį su draugais, artimaisiais, kaimynais. Tik su kraštu - su negyvu, sustingusiu kūnu, kuris negali nei pasiskusti nei pasiguosti. Atsiminus, kad išeiviui uždrausta judėti savo gimtosios žemės ribose galima suprasti kiek yra suvaržytas palaikymas ryšių lietuviu su lietuviu, žmogaus su žmogumi.

"Bendraukite su kraštu. Jei neklausysite mūsų patarimo, - šaka nudžius", - šaukia iš Kremliaus komisarai. Syki auga medis viena antra šaka negali nenu-džiūti. Svarbu, kad to medžio šaknys būtų sveikos. Išeivijoje nudžiūvo ir sutrūnėjo ne viena šaka, dar daugiau jų nukapojo okupantas. Iki prasikala gajos, veržlios naujos šakutės, lietuvių tautai išsigimti negresia joks pavojus. Didžiausia mūsų krašto nutautinimo grėsmė artinasi iš rytų. Ten rusiška meška galanda savo nagus ir ruošiasi pasikasti po lietuviško kamieno šaknims. Iš ten, tik tai iš ten gresia rimtas pavojus lietuvių tautos kamienui. Vieną dieną jisai su visom šakomsveikom ir nudžiūvusiom gali būti Kremliaus iš pagrindų išrautas. Kai nebelskis tautos, - savaime atpuls važiavimas į gimtąjį kraštą. Kas iš to krašto, jeigu jame nėra nė vienos lietuviškos sielos?!

1972 metų pavasarį Vilniaus teatre buvo pastatytas lietuvių autorius, lietuviška tematika veiklas: Balio Sruogos 'Milžino paunksmėje'. Spektaklio metu žiūrovai buvo paskendę ašarose, vaidinimui pasibaigus sukeltos milžiniškos ovacijos. Nepatiko Maskvai. Veikalą uždraudė vaidinti. Balio Sruogos 75 metų gimimo sukak-

dį... Jis buvo nekalbus ir laikėsi nuošaliai su tam tikru orumu, žmogaus žinančio savo vertę. Naktimis jis kartais atsisesdavo ant krašto savo guolio ir įbedęs akis tartum sustingęs sargybinis žiūrėdavo kaž kur į toli. Po to nusileisdavo prie ugnia-vietės, parūkydavo, ir netaręs žodžio grįždavo ant narų miegoti. Jo mirtis mums buvo nelaukta. Kaž kodėl jis staiga sutino ir netikėtai mirė. Mirė besikankindamas... ir iki šios dienos mano aussyse skamba jo skausmu persunkti paskutinieji žodžiai: Lietuva mana! Lietuva ta mana! Visi mes jutome, kad šis žmogus neap sakomai ilgisi savo krašto ir dažnas iš mūsų pagalvojo, kad jis taip pat turi savo tėvynę, kurią nebebuvo lemta jam daugiau pamatyti".

Šia iškilminga proga visus čia esančius kviečiu įsijungti į prasmingą kovą už okupuotos Lietuvos išlaisvinimą. Pinigais ir darbu remkime veiksmus ir lietuvišką spaudą. Šiais periodinės spaudos prenumeratorių ver-bavimo metais išpareigokime savo namuose daugiau turėti lietuviškų laikraščių, kurie padės gerai pažinti priešą ir jo daromas lietuvių tautai skriaudas.

Šimtmečių šimtmečius kiekvienų naujųjų metų proga besveikindami vieni kitus žydai kartodavo trafa-retinius žodžius: "Kitais metais susitiksime Jeruzalėje". Jų viltys pagaliau išsipildė. Jeigu mes paseksime tuo pavyzdžiu - mūsų viltys taip pat išsipildys - anksčiau ar vėliau Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma valstybė.

DENTAL HYGIENIST

\$11,689 per year
Wayne County resident; under age 65; licensed or eligible for licensure as a Dental Hygienist in the State of Michigan. Liberal fringe benefits. Additional information regarding qualifications may be obtained by calling 313-274-2800, ext. 6947. Apply before February 14, 1975 at:

WAYNE COUNTY CIVIL SERVICE COMMISSION

BRANCH OFFICE, P. O. BOX 197
ELOISE, MICHIGAN 48132
TEL. 313-274-4485

An Equal Opportunity Employer (11-18)

DENTIST

\$22,180-\$25,456 per year, Wayne Oakland, Macomb, Monroe or Washtenaw County resident; under 65; liberal fringe benefits. Additional information may be obtained by calling 313-274-2800, ext. 6947. Apply before February 14, 1975 at:

WAYNE COUNTY CIVIL SERVICE COMMISSION

BRANCH OFFICE, P. O. BOX 197
ELOISE, MICHIGAN 48132
TEL. 313-274-4485

An Equal Opportunity Employer (11-18)

WANTED JOURNEYMAN MOLD MAKER & MACHINIST

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Journeyman Machinist, experienced in Plastic Mold building. New air-conditioned shop. Job shop benefits. Moving expenses paid. Mail resume or call Mr. BILL FORD, BLANKE PLASTIC CO., INC., 224 East 4th Street, Hermann, Missouri 65041 or call (314) 486-2811. (9-15)

PADĖKIME TIKINTIESIEMS LIETUVOJE

KIEKVIENAM LIETUVIUI GAVENOS LAIKE

dera paklausti save, ar esu lojalus

LIETUVOS KATALIKŲ REIKALAMS.

Jiems reikalinga mūsų kiekvieno pagalba. Atlikime šią pareigą kiekvienas savo auka per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpa.

Savo aukas siųskite: LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID,

64-09 56 Road,
Maspeth, N. Y. 11378

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

LKRŠ Valdyba

Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.

Siunčiu savo auką

Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paremti \$.....

Parašas .....

Adresas .....

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

KŪRYBA IR MOKSLAS

NAUJOS KNYGOS

• Kun. dr. Jonas Gutauskas. **KRIKŠČIONYBĖ LIETUVOJE.** Iš mūsų religinės praeities ir dabarties. Lituanistinių mokyklų 8-jo skyriaus tikybos vadovėlis. Išleido JAV LB švietimo Taryba. Kaina 4 dol.

• **LIETUVIŲ TAUTOS IR VALSTYBĖS ISTORIJA.** Antroji dalis. Istorijos vadovėlis lituanistinių mokyklų X skyriui arba VI klasei. Redagavo Vincentas Liulevičius. Išleido JAV LB švietimo Taryba. Kaina 5 dol.

Leidinius galima užsakyti šiuo adresu: Antanas Kareiva, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629.

Alfonas Nyka-Niliūnas

Vyno stebuklas

• **Alfonas Nyka Niliūnas. VYNO STEBUKLAS.** Eilėrašėiai. Aplankas Petro Mikalajūno. 78 psl. Kietais viršeliais. Kaina 5 dol. Išleido Algimanto Mackaus knygu leidimo fondas, 6349 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

• **Lietuvių Dienos,** mėnesinis lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. 1975 m. sausio mėn. nr. Redakt. Dalila Mackia-lienė, anglų k. red. A. Milukas; leidėjas A. Skirius.

Atskiro nr. kaina 1 dol., metinė prenumerata 10 dol. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. Susipažinimui siunčiama nemokamai.

Sausio mėn. nr. skiriamas Simui Kudirkai; viršelių puošia Kudirkos nuotrauka, daryta Leono Kanto; tekste aprašoma Simo Kudirkos viešnagė Los Angeles mieste, o tekstas iliustruotas iš Los Angeles ir kituose miestuose Kudirkos lietuvių ir kitataučių vaišių ir oficialių bei neoficialių priėmimų. Literatūrinėje dalyje randama latvių rašytojos Zentos Maurinos novelę "Didysis ramintojas" ir

MASYVŲ ATSIMINIMŲ FRAGMENTAI

JURGIS GLIAUDA

Memuarai, praeities įvykių aprašymas, yra įdomi, patraukli ir pažintinė lektūra. Tai dury, pradaros į praeities ruimą: žvilgterk, pažūrėk, ką nors pamatyk. Memuarų rašymas, kaip su tartinai manoma, senųjų žmonių privilegija. Esą, jaunam nėra ką atsiminti, nėra apie ką patriarchališkai byloti. Jo gyvenamoji aplinka aplink mus, gyva, šviežia. Seni žmonės turį apie ką papasakoti. Jie sugeba atkurti senus laikus. Maironis norėjo prikelti senelį, kuris papasakotų apie senovę.

Memuarai panašūs į atsigrižimą atgal, į nueito laiko apžvalgą. Šis lektūros žanras yra itin individualus, asmeniškasis, paremtas savo sprendimais. Pagrįstai teigia, kad visuomenininkų ir politikų atsiminimai dažnai nusideda objektyvumui. Politikos arba visuomenės veikėjo aplinka sudėtinga ir tai dėl jo santykio su ta aplinka. Tas santykis komplikuo-tas, memuarininko ryšys surištas su istorijos įvykiais, su žmonių likimais. Kad ir kaip apsukui dėsto pasaulinio masto politikai apie savo rolę žmonijos kataklizmų eroje, mes matome jų klaidas, niekšybes ir, dažnokai, jų visišką nepribrendimą suvokti istorinio proceso esmę. Tokių stambių asmenų atsiminimai domina stambmenos pažinimu detalėse ir smalsiu žvilgsniu į didelių įvykių užkulius.

Eilinių, kasdieniškųjų asmenų atsiminimai vertintini dėl jų nuoširdumo, dėl dėstymo sklandumo, dėl detalės reikšmės akcento eilinio žmogaus gyvenime. Tuose atsiminimuose mes matome žmogaus gyvenimo dramą, nors ir nieko sceniškai dramatiško jo gyvenime nebūtų. Dideli įvykiai čia nesipuikuoja kaip kalnai. Istorijos garso paženklinantis asmenys neateina į puslapius.

Stambus mokytojo Andriaus Ryliškio atsiminimų tomui "Fragmentai iš praeities miglų" intriguoja puslapių skaičiumi (536 puslapiai) ir veikalo struktūra (trečdalis knygos yra šeimos kronika). Savo esme knygoje sujungtos dvi atskiros temos. Šeimos kronikos dėstymas vyksta pagal detalę pasakojimą. Kitose veikalo dalyse betarpiškas paties atsiminimų rašytojo pasakojimas.

Bendras atsiminimų laikotarpis apima per šimtą metų. Tai yra nepaprasti įdomi, bemaž unikali lietuvių tautos istorijos detalė, savo

Nerimos Narutės poezijos bei A. Pagramančio satyrą. J. Bernotas rašo Hartfordo Lituanistinės mokyklos 25 metų sukakties progą. Plačiai pavaizduotas III Lietuvių Teatro festivalis Chicagoj.

Anglų k. dalyje A. Miluko paruošta Simo Kudirkos atvykimo į JAV apžvalga, L. Leonavičiūtės rašinys apie Kudirką ir Lietuvą, informacija apie Vliką ir kt.

ištakose susiliečianti su 1863 metų data. Tada buvo išrauta iš Lietuvos Ryliškių šeima. Kaip ir daugelis kitų Ryliškiai išvengė Sibiro, 'savanoriškai' įsikūrę Gudijoje. Vėliau sekė atkakli kova dėl lietuviško išsilaikymo. Ir tai yra atsakymas į klausimą: kaip atsirado Gudijoje lietuviški kaimai.

Andrius Ryliškis yra tokio kaimo atstovas. Jis sutiko aibes negandų (mobilizuotas į caro kariuomenę, karai, revoliucija, grįžimo Lietuvon epopėja). Autorius skyrė Nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui pavaizduoti tikrai 60 puslapių. Taikos metų nutraukė tragediją. Autorius vadina tą laikotarpį "Lietuviškoji drama "Už ką?" Tą dramą sekė išsitrėmimo epoka.

Visai tiksliai autorius pavadino savo atsiminimus fragmentais, t.y. nuotrupomis, skeveldromis, visumos dalimis. Fragmentinis dėstymo būdas suteikė veikalui gyvumą ir visumos perspektyvą. Paėmęs knygai šimto metų apimtį, autorius vykusiai susitvarkė su medžiagos gausa. Senesniam periodui vaizduoti jis panaudojo epinį santūrumą. Laikams, kur jis buvo asmeniškai įveltas, taikė humaniškus sprendimus, parodė gyvą ryšį su žmonėmis ir įvykiais.

"Senelio Anupro atsiminimai" žavi patriarchališko (mums taip archaiško) gyvenimo vaizdais. Ši atsiminimų dalis gali būti laikoma vienu iš geriausių ir nuoširdžiausių atsiminimų prozos dalykų, kur atkuriamą anų dienų buitį ir anų dienų žmogus. Jeigu nebūtų ten datų ir tikrinių vardų, "Senelio Anupro atsiminimai" turėtų isirikiuoti į puikų istorinių ir pastoralinių apsakymų skaičių. Dėstymas žadina estetinį džiaugsmą. Senelio Anupro vaikaitis Andrius Ryliškis pateikė mums anos, praeities miglose dingusios dienos skundą ir žavesį, vargus ir džiaugsmus. Suteikęs dėstymui drausmingą žingsnį, autorius gavo vaizdingą, šiltai įskaitytą dvelkiančią miniatūrinę epopėją.

Dramatiškas autoriaus buvimas karo ir revoliucijos kankinamoje Rusijoje pateikiamas asmeniškais patyrimo žodžiais. Čia sutinkame daug įdomių ir sultingais dažais nutapytų vaizdų. Susitinkame ir objektais, šiaip jau tolimais nuo asmeniškų autoriaus patirties: Pavlovas ir Bucharinas, Angeliko ir Rublevas, A. Blokas ir pan. Kai kur, aišku, autorius privalėjo naudotis enciklopediniais daviniais, kita istorine medžiaga. Šios išbėgos į šalį pateikiamos gyvai, netrafaretinškai, nors knygos struktūroje tos išbėgos nėra organiškai surištos su subjektyviais atsiminimais. Šie ekskursai į šalį praturtina atsiminimų turinį intelektualiniu vaizduojamos epochos dvelksniu. Juk auometinė visuomenė turėjo savo vadus, dievukus, domėjosi autoriaus paminėtais asmenimis, gyveno jų veikimo įtakojama.

Karų, okupacijų, teroro ir kalnimo vaizdais ši kny-

Aisčių vėluokas Baladė

BALYS AUGINAS

— — — ISSKOBTOJ medžio karnoj,
Pakastas prie senkapių tako,
Nekantriai jis laukia
Vidunakčio — —

Surinka pabudęs apuokas,
Išsprūdęs padangėn,
Pamišęs šikšnosparnis
Vanoja sparnais
Pilnaties nutukusį
Žandą — —

— — — Juodžemio kauburį
Jis nužeria rieškutėmis —
Ir iš susivėlusių garbanų
Išpurto medžio dulkes —
Ir jo plaukai žvilga —
Kaip laukinės liepos medus — —
Tik akių aklose olose —
Tamsi amžių gelmė — —

— — — Iš atvėsusio
Vaikystės ugniakuro
Pirstais išsikapsto
Seniai mirusių dienų žarijas.
Prikeltos, jos nubunda:
Sužyra praeitim — —

— — — Ir eina jis be šešelio —
(Kaip užgesusi vaško žvakė) —
Žolė nubąla, nudeginta pėdų — —
Drebulė bejėgiai nuleidžia rankas.
Ant kupsto miršta kurmis:
Jam plyšta širdis.
Ir prie mano lovos
Laikrodį trenkia stabas — —
Laikas įrėmina sapną
Į kadaise sudužusį
Veidroдій:

— — — Rusinčių smalkių dūmuose —
Šviesiaplaukė aisčio dvasia:
Veidas — pavargusio vėjo spalvos.
Jis verkia. Tyliai. Kaip vaikas.
(Paklydęs, nuskriaustas ir neišklausytas) — —
Gėla žemėtuos skruostuos,
Ir ašarų šerkšna
Šarmoja mano širdį — —

Su mano pirmuoju šnabzdėjimu,
Jis tirpsta — lyg violetinis sniegas — —
Kaip grimzdanti valtis,
Paliekanti pėdsaką:
Sudrumstą tikrovės tekme,
Virpantį tolimų dimensijų aidą,
Būties ir nebūties rūką,
Iš Anapilio atsineštą ilgėsį,
Atkastą kapo paslaptį — —

Jis mano pašamonės liūnu
Brenda kliedėjime nužudytais
Žodžiais:
— Ar užsidegs laukimo spindulys?
— Ar įsižebės gyvenimo aušra?
— Ar mano žemės prisikels iš sapno?

Už lango kosėdama vaikšto realybė:
Šarmotom akim vasario rytas — — —

ga susiriša su pastarųjų keturių dekadų sunkmečiu. Čia begalybė temų. Jos visos eina esminės temos ženkle: margas ir besikeičiantis gyvenimo procesas. Autorius, tačiau, gana santūrus, jis nori episkumo ženkle išlaikyti asmeniškų patyrimus, vengia dramatizacijos. Jis kalba apie sa-

vo skaudulius areštuose, kateljime, suartėjime su mirtimi. Tai itin dramatiški knygos puslapiai, bet dėstymas čia skubotesnis ir mažiau dėmesio vaizdingai detalei, kaip kad tai matėme "Senelio Anupro atsiminimuose".

Tikrai, iš praeities mig-

lų Andrius Ryliškis išrovė idomų vaizdų. Jis neleido praeičiai paskesti užmaršties miglose. Jis atgaivino praeitį, suteikė jai reljefą, davė jai tirštų dažų, todėl jo atsiminimai sukelia apetitą juos skaityti.

Knygą redagavo Povilas Gaučys, spausdino Draugo spaustuvė. Išleido kultūrai remti draugija. Kaina \$12.50

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

MIRĖ J. MITKUS

Vasario 10 d. staigiai ir netikėtai mirė Vilties Draugijos narys, Lietuvos kariuomenės kapitonas Jurgis Mitkus. Liko dukra Aldona su vyru Kazimieru ir sūnumi Stasaičiai ir dukra Gražina su vyru Algiu ir dukromis Daiva ir Laura Petruoliai.

jungos Detroito Skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks vasario 23 d. 12:15 Lietuvos Namuose.

žurnalistų popietė įvyks Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre kovo 2 d. 12:30 val.

Popietėje bus įteiktos jauniems žurnalistams laimėtos premijos.

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos žurnalistų Są-

KAZIUKO MUGĖ

Detroito skautai ir skautės intensyviai ruošiasi Ka-

ziuko mugei kovo 9 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre. Kaziuko mugės rengėjai visus kviečia ne tik atsilankyti, bet ir prie jos surengimo prisidėti. Skautai nori suruošti turtingą loterijos stalą ir jiems reikalingi fantai. Fantai gali būti nebrangūs, bet nauji. Gėrimai yra irgi pageidautini. Fantus skirtus loterijai, galima įduoti visiems skautų vadovams arba tėvų komiteto nariams: K. Kizlauskui, V. Memėnui, J. Gilvydžiui, L. Matvekiui, E. Laurienei, D. Zebraitei ir V. Radzevičiui.

Reikalinga talka ir virtuvėje. Visos skautų mamos prašomos iškepti pyragą. Kaziuko mugės pasisiekimas priklausys nuo kiekvieno asmens. Visas pilnas eina skautams. Kaziuko mugę rengia skautų tėvų komitetas.

SPAUDOS KIOSKUI 25 METAI

Detroito ateitininkai vasario 8 d. Kultūros Centre paminėjo šv. Antano parapijos spaudos kiosko 25 metų sukaktį, ta proga surengdami koncertą ir užgavėnių balių.

KONCERTO PROGRAMA

Sopranas VIOLETA ČIŽAUSKAITĖ-BALČIŪNIENĖ

Kultūrinis Centras
Koncerto Rengėjai - Detroito ateitininkai

TAUTININKŲ ŠEIMYNIŠKAS POBŪVIS

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Detroito skyrius kiekvienais metais surengdavo Vasario 16-sios išvakares, kviesdamas savo narius ir pritariančiuosius į pobūvį paminėti Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo sukaktį. Dėl šiuo

Dievo Apvaizdos bažnyčios kurį jam tvarkyti padeda jaunimas (Saulius Jankauskas ir kiti).

Kioske yra netik knygos, plokštelės ir atvirutės, bet ten galima užsiprenumeruoti ir visus laikraščius.

Sol. Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė padainavo programoje numatytas 7 dainas ir 3 arijas iš operų ir dar bisui pridėjo porą arijų. Jai akompanavo dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rengėjai Detroito ateitininkai įteikė kiosko vedėjai Vytautai Čižauskai gražią vazą ir adresą, kurio pradžia taip skamba: "Mielas Vytautai, Knygnešio siela - šviesos spinduliu Danguos gyvastį žemėn palieja. Aukos ugnim išskaidrinta ranka savojo kraujo broliui ir rūtas kadaise ravėjusiai seseriai Lietuviškai kalbančią raidę paduoda... Priimk šia proga mūsų nematomo džiaugsmo regimą ženklą. Detroito ateitininkai. Kultūrinis Centras, 1975.II.8".

Solistei Violetai Čižauskai-Balčiūnienai buvo įteikta gėlių puokštė, o dr. Vyteniui Vasyliūnui prisegta gėlė.

Į paminėjimą - koncertą atsilankė apie 350 žmonių ir buvo patenkinti galėdami girdėti Violetos padainuotas dainas ir arijas.

Veikė svetainė ir baras, o šokiams grojo Rimas Kasputis ir Andrius Čerskus.

SV. KAZIMIERO PAMINĖJIMAS

Kovo 2 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre Detroito Vyčių visos trys kuopos rengia šv. Kazimiero paminėjimą. 10:30 ta intencija buvo atnašaujamos šv. Mišios ir po jų bendri pietūs.

PERRINKTA BALFO SKYRIAUS VALDYBA

Balfo 76 skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko vasario 9 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre. Skyrius, pagal sumokėtus mokesčius turi virš 400 narių, bet į susirinkimą atvyko ir jame dalyvavo labai mažai. Tenka džiaugtis, kad skyriaus valdybą pasisekė sudaryti. Vieni pasilikę tie patys, o kiti buvo darinkti: Rožė Ražauskienė - pirmininkė, Linas Mikulionis - vicepirmininkas, Vladas Staškus - sekretorius, Česys Šadeika - finansų sekretorius, Kazys Sragauskas - kasininkas ir Kazys Ražauskas, Vytas Sirgėdas ir Petras dalinis - nariai. Revizijos komisija: Martynas Stonys, Antanas Sukauskas ir Kazys Saudargas. Į Dlocpaskirti: K. Sragauskas, R. Ražauskienė ir K. Saudargas.

metu vykstančių mūsų visuomenėje tuo reikalu nesusipratimų ar nesupratimų. ALT S-gos Detroito skyriaus valdyba bent šioms metams nuo taip gražios savo tradicijos susilaikė. Vietoj to savo narius su šeimomis pakvietė į šeimynišką blynvakarį š. m. vasario mėn. 9 d. į p.p. Jonynų namus.

Pobūvis buvo labai jautus, draugiškas ir tikrai šeimyniškas. Susirinko nariai su žmonomis. Nedideli Jonynų namai vos galėjo sutalpinti. Vaišes paruošė ponios: Jonynienė, Šimoliūnienė, Švobienė ir kt. Pobūvio šeimyniku buvo Stasys Šimoliūnas, talkininkavo Algirdas Vaitiekaitis. Skyriaus pirm. J. Švoba pasiūlydavo narių gausiu susirinkimu, paaiškino šio pobūvio kilmę ir tikslą. Detroito skyriaus nariai dirba išsiblaškę įvairiose organizacijose. Kada skyrius patars rengia viešus parengimus, tai nariai paskesta darbe ir publikoje. Gražus pavyzdys, buvo praeitais metais, rengiant Lietuvos prezidento Antano Smetonos sukaktis Detroito. Susirinkę įvairių organizacijų atstovai, kurių buvo apie 20, išrinko vykdomąjį prezidentumą iš 7 narių, iš kurių 6 buvo Tautinės Sąjungos skyriaus nariai, bet kiekvienas atstovavo atskirą organizaciją. Gi šis pobūvis duoda progos savybėje pabendrauti, pasikalbėti, pasivaikinti, pasijusti vienos organizacijos nariais. Toliau pirmininkas padarė specialų pranešimą, kad vartydamas senus protokolus, radęs nutarimą pagerbti nusipelnusį narį, seną tautininką Juozą Tamošiūną. Tas nutarimas, neži-

nia dėl ko, nebuvo įvykdytas. Juozas Tamošiūnas yra ne tik senas tautininkas, bet ir savo amžiumi viršijęs kitus. Jis šių metų pradžioje atžymėjo 86-sius. Pirmininkas visų susirinkusių vardu pasveikino Juozą Tamošiūną, pareiškė jam gilią pagarbą, palinkėjo sveikatos ir įteikė visų dalyvių pasirašytą knygą "NEO - LITHUANIA". Visi sugiedojo ilgiausių metų. Stasys Šimoliūnas sveikino J. Tamošiūną kaip kilmės kaimyną nuo Rozalino. Pasak jo, Rozalinas ir jo apylinkės yra ne tik stebuklinga vieta, bet ir duodanti žymių žmonių. Pavyzdžiui, iš ten turime Tautinės Sąjungos pirmininką p. E. Čekienę, žurnalistą B. Railą ir daug kitų. Šaulių Sąjungos vardu sveikino s-gos pirm. V. Tamošiūnas ir vietinės kuopos pirm. Juozas Lesčinskas.

Iš linksmosios pusės inž. Jonas Gaižutis paskaitė savo kūrybos, o Vincas Tamošiūnas papasakojo, kas pirma atsirado: "drama ar opera?"

Nepajutome, kaip savųjų vienminčių tarpe linksmi praėjo penkios valandos, ir dirbantiesiems reikėjo skubėti poilsiui. (jš)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN DIE SINKERS HYDROTEL OPERATORS Must have job shop experience & be able to set up work from blue prints and close tolerance, and fringe benefits. For 1st, 2nd & 3rd Shifts. Apply call or write: HARGRAVE FORGE DIE INC. 1251 MOUND RACINE, WISC. 53404 414-634-0220 (13-15)

WANTED First Class Skilled STRUCTURAL STEEL ARC WELDERS 1ST & 2ND SHIFT Permanent work for qualified men top pay, good fringe benefits. Please Apply in Person UNI-TOOL ATTACHMENTS INC. 1607 Woodland Ave. Columbus, Ohio 43217 (14-16)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED CINCINNATI CENTERLESS GRINDER OPERATOR Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work. All fringe benefits. Factory located 40 miles west of Chicago. Apply call or write to Carl Masel ELGIN MACHINE WORKS 412 N. State St. Elgin, Ill. 60120 312-742-1720 (14-23)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

If you're a family of four and make under \$9450 per year...

...your best apartment value is Camden Hills. By being a FHA insured apartment complex, Camden Hills can offer you tremendous values on brand new, fully equipped apartments.

2 BEDROOMS \$165.60

From Lebanon Church Rd. turn onto Camp Hollow Rd. and continue to Lebanon School Rd. Turn left onto Lebanon School Rd. at directional sign, and follow Lebanon School Rd. to Camden Hills Apts. and Townhouses.

CAMDEN HILLS is a Federally Insured Housing Facility. You may qualify for the basic rent if your income is within the limits established by FHA.

CAMDEN HILLS 469-2257

OPPORTUNITY FOR ...NURSES... RN's... GENERAL DUTY SUPERVISORY and ICCU

We offer opportunity and growth—not just a job! 6 months experience in ICU-CCU Care will qualify you for the opportunities.

Immediate openings on 3 to 11 p.m. and 11 p.m. to 7 a.m. shifts. Excellent starting salary, working conditions, fringe benefits and free parking facilities. Professional security service.

Send resume to, or call: Director of Personnel Services

POLYCLINIC HOSPITAL

6606 Carnegie Ave. Cleveland, Ohio
216-431-9433 ext. 650
An Equal Opportunity Employer (11-16)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dr. A. ir G. Juškėnai žiemos atostogas leidžia plaukiodami laivu Stella Maris Karibu jūroje.

• Jonas Garla, Dirvos foto bendradarbis, išskrido į Juno Beach, Fla., kur žada savaitę laiko atostogauti. Į Floridą atostogų taip pat išvyko ir M. Slabokienė.

• Muz. Pranas Ambrazas, buvęs šv. Jurgio parapijos vargonininkas, po ištikusio širdies smūgio prieš 3 savaites, taisosi, bet dar tebeguli Euclid General Hospital, kamb. 26.

• Clevelando State Universiteto lietuvių studentų Klubas ruošia alutį vasario 21 d. 8 val. apatinėj Lietuvių Namų salėje. Įėjimas \$2.00. Alus veltui. Bus vaišės ir orkestras. Kviečiamas visas Clevelando jaunimas su draugais.

• Dirvoje Nr. 12 (7 psl.) V. Bacevičiaus nuotraukoje poetė B. Pūkelevičiūtė yra ne tarp Clevelando Aukšt. Lit. kursų studentų, bet tarp šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių.

• Superior Savings įstaija pradėjo naują taupymo įnašų vajų. Už įnašus nuo \$250 iki \$500 duodamos šios dovanos: įvairūs Corning Ware indai arba RCA spalvota televizija. Sulkes-

Clevelando Neringos tunto židinių ruošiasi Kaziuko mugei, kuri įvyks kovo 22 d. Naujosios parapijos salėje. Nuotraukoje iš kairės: N. Kersnauskaitė, I. Rydelienė, A. Blumentalienė, B. Petkienė, J. Dautienė, G. Kijauskienė, A. Bakūnienė, R. Tatarūnienė, L. Brizgienė, B. Kazėnienė. Nuotraukoje nėra D. Penkauskienės.

nis paaiškinimas apie dovanas yra skelbime.

Superior Savings už \$1000 taupymo pažymėjimus dabar moka 7¼% palūkanų. Taip pat kiekviena taupymo sąskaita yra apdrausta iki \$40,000.

LIETUVIŲ PROGRAMOS KENTO VALST. UNIVERSITETE

Liet. Kolekcija ir Liet. Stipendijos Fondas auga. Kolekcijai pastaruoju metu padovanojo: K. Almenas iš College Park, Md., — keturias dėžes periodikos; A. Kairys iš Chicago, Ill. — knygų; V. Maciūnas iš Philadelphia, Pa. — knygų; J. P. Palukaitis iš Lakewood, Ohio — mikrofilmą (Dirva 1952-54, 1956-57).

Naujame Journal of Baltic Studies numeryje atspausdintas straipsnis apie liet. periodikos rinkinį Kento v. univ. bibliotekoje. Nors per redakcijos neapsižiūrė-

jimą yra įsivėlusiu klaidų, tačiau sąrašas pagelbės šaltinių ieškantiems. Būtume labai dėkingi, jei turintieji sąrašą neišvardintų leidinių ar atskirų numerių juos padovanotų Liet. Kolekcijai. Prašome siųsti šiuo adresu: Lithuanian Collection, Kent State Library, Kent, Ohio 44242.

Lietuvių Stipendijos Fondui, be jau minėtų, dar auškojo: vienas lietuvis patriotas, kuris prašė tuo tarpu jo pavardės neskelbti — 1000 dolerių; Joseph Stulga iš Chicago, Ill. — 25 dol. ir Theodore Jenkins iš Akrono — 10 dol.

Ankstesniame mūsų pranešime minėtas Liet. Stipendijos Fondo komitetas jau sudarytas. Jo garbės pirmininke sutiko būti Lietuvos gen. konsulė Chicagoje Mrs. Josephine Dauzvardis. Komiteto pirm. — dr. Antanas Klimas iš Rochester univ., vicepirm. — dr. Rimvydas Šilbajoris iš Ohio univ., išd. — dr. John F. Cadzow; nariai: Msgr. John Balkūnas, Emeritus; dr.

Put a little Spring in your day!

THIS YEAR'S SHOW FEATURES:

- 17 beautiful gardens and floral displays
- Fully decorated and landscaped model home by architect Fred Holman and the Builders Association
- Candlelight Wine & Cheese Cafe
- Cedar Point's Frontier Village, featuring 19th Century American arts and crafts
- Floral arrangement demonstrations by members of the Florists Association
- Daily fashion shows, gourmet cooking, arts and crafts demonstrations, beauty clinics, and entertainment.

HOME & FLOWER SHOW

FEB. 15-23
CLEVELAND CONVENTION CENTER

GELIŲ PARODOJE, kuri vyksta iki vasario 23 d., fotografų draugija yra išstaciūsi žymiųjų fotografų darbus, kurie yra gavę premijas.

Kęstutis Keblys iš Detroito; dr. Antanas Musteikis iš D'youville College; dr. Algis Norvilas iš St. Xavier College; rev. Casimir Pugetičius iš Lithuanian-American Catholic Services; dr. Julius Slavėnas iš State Univ. College, New York; dr. Jack J. Stukas iš Seton Hall univ.

Tautinių šokių grupė Grandinėlė balandžio 26 d. Kento univ. duos koncertą, kurio pajamos skiriamos Liet. Stipendijos Fondui. A. ir L. Sagiai, jau daug

metų dirbą mūsų kultūros puoselėjimo baruose, entuziastingai ruošia programą. Tikime, kad publika užpildys tūkstančio vietų auditoriją.

Prašome visuomenę ir tiesiog paremti fondą nuo mokesčių atskaitomomis aukomis, jas siunčiant šiuo adresu: Lithuanian Fellowship Fund, Kent State Foundation, Kent, Ohio 44242.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaušite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Simo Kudirkos dėl politinių akcijų konferencija įvyks kovo 8 d. 3 v. jo namuose (112 Hartshorne Rd, Locust, N. J.), kurioje pakviesti dalyvauti visi mūsų veiksmų pirmininkai, o taip pat latvių, estų ir ukrainiečių atstovai.

• Lietuvių Fondas Chicagoje ruošia iškilmingą pokylį, balandžio 12 d. 7 v. v. gražioje Martinique pokylių salėje. Tą dieną įvyks Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas, o vakare bus atžymėtas sėkmingas pirmojo milijono užbaigimas. Visi Fondo nariai, būsimeji ir kiti mieli tautiečiai kviečiami šiame pokylyje dalyvauti. Bilietus prašomi įsigyti iš anksto L. Fondo raštinėje 2422 W. Marquette Road, Chicagoje, arba J. Vaznelio prekyboje — 2501 W. 71st St. Chicago, Illinois.

• Marija Eivaitė ir Vilija Vakarė perdavė giliu įsijautimu ištraukas iš knygos "Karūna".

Baigiant, pats autorius A. Kairys, šiltai dėkojo visiems knygos pristatintojams ir deklamuotojams, taip gražiai nušvietusiems jo didelį darbą, kurį ruošė per daugelį metų.

Dėkojo A. Budreckui ir rinktinės pirm. Vl. Išganaičiui už suruoštą kultūrinę popietę, bei knygos pristatymą, gėrėjosi šaulių rinktinės veiklumu ir augimu. Knygos autorius A. Kairys jau 16 metų priklauso Vytauto Didž. šaulių rinktinėi.

EXPERIENCED AUTOMATIC SCEW MACHINE OPERATOR

Great opportunity to grow with an expanding manufacturer of precision drafting instruments. Must be capable of setting up and running small precision parts on three Brown & Sharpe OO Automatics. ONLY experienced need apply. Excellent working conditions, top pay, plus fringe benefits. Equal opportunity employer. For interview phone Plant Manager, Mr. J. W. Zauskis (201) 479-4128, or send resume to:

KOH-I-NOOR RAPIDOGRAPH, INC. BLOOMSBURY, N. J. 08804 (14-20)

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

kai Draugo kultūrinis priedas jau veikalą paminėjo, o Pedagoginiame Institute kun. J. Prunskis, studentams dėstydamas žurnalizmą, minėtu veikalu jau naudojasi. Reikalas tame, kad po IV Spaudos baltųjų atostogų išvykus vykd. vicepirm. J. Janušaičiui, pirm. kun. J. Vaišniui patekus į ligoninę, o vicepirm. V. Kasniūniui dar vis neišsikapsčius iš plaučių uždegimo, net nebuvo kam atlikti administracinį darbą — išsiuntinėti knygas laikraščiams, straipsnių autoriams, mokykloms. Šiuo metu tą darbą laisvu laiku atlieka išd. D. Vakarė ir tikimasi, kad greitai laiku visi, kuriems priklausė Žurnalistiką gauti, ją jau turės savo namuose ar redakcijose. Draugo dienraštis veikalą galėjo pirmas paminėti, nes veikalas buvo spausdinamas Draugo spaustuveje ir nereikėjo jo paštu siųsti. LZS cv džiaugiasi gavusi 300 dol. iš Lietuvių Fondo. Už tą sumą, kaip Lietuvių Fondo dovana, 50 Žurnalistikos egzempliorių bus pasiūsta bibliotekoms, universitetams ir žurnalistiką studijuojančiam lietuvių jaunimui.

VYTAUTO DIDŽ. ŠAULIŲ RINKTINĖS KULTŪRINĖ VEIKLA

Sausio 26 d. Vyčių salėje, Chicagoje, buvo surengta Kultūrinė popietė. Prisirinko apie 300 šaulių ir svečių. Popietę pradėjo rinktinės pirm. Vl. Išganaitis, pakviesdamas vadovauti A. Budrecką, Vlodo Pūtvio raštus pristatė A. Budreckas, plačiau nušviesdamas šaulių įkūrėjo Vl. Pūtvio didelį pasišventimą šaulių ugdymu, bei Nepriklausomos Lietuvos saugumui. V. Pūtvio raštus išleido Vyt. Didž. šaulių rinktinė.

Kun. V. Bagdanavičius supažindino su knyga "Karūna" parašytą dramaturgo Anatolijaus Kairio. Trumpais bruožais apibūdino iš gilios praeities Mindaugo laikų gyvenimo problemas. Aktorė Dalia Kučėnienė knygą išryškino daugiau iš Mindaugo šeimos gyvenimo. Mindaugas apgaudinėdamas savo žmoną Mortą, slapta susitikdavo su Milda. Mindaugo, jo šeimos ir Mildos gyvenimas baigėsi tragiška mirtimi.

Marija Eivaitė ir Vilija Vakarė perdavė giliu įsijautimu ištraukas iš knygos "Karūna".

Baigiant, pats autorius A. Kairys, šiltai dėkojo visiems knygos pristatintojams ir deklamuotojams, taip gražiai nušvietusiems jo didelį darbą, kurį ruošė per daugelį metų.

Dėkojo A. Budreckui ir rinktinės pirm. Vl. Išganaičiui už suruoštą kultūrinę popietę, bei knygos pristatymą, gėrėjosi šaulių rinktinės veiklumu ir augimu. Knygos autorius A. Kairys jau 16 metų priklauso Vytauto Didž. šaulių rinktinėi.

Pabaigai pirm. Vl. Išganaitis padėjo visiems, kurie prisidėjo prie knygos pristatymo ir visiems dalyviams.

Moterų vadovė St. Cicevičienė su sesėmis talkininkėmis, skanių pyragų gaminiams pavaišino visus.

A. Didžbalis

Pilėnų tunto skautukai, ruošdamiesi Kaziuko mugei, gamina įvairius darbelius. Šiai grupei vadovauja energingas skautas vytis R. Belzinskas (antras iš kairės). V. Bacevičiaus nuotrauka

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5¼% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7¼% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Amerikos Lietuvių Tarybos Racino skyrius kviečia visus į šių metų Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą sekmadienį, vasario 23 dieną, 4 val. šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Paskaitą skaitys dr. Zenonas Danilevičius.

Wisconsinso gubernatorius Patrick Lucey ir Racino meras Stephan Olsen jau pasirašė proklamaciją skelbiančią VASARIO 16 — LIETUVIŲ DIENĄ.

Meninę programą dalį atliks moterų sekstetas "Viltis", o po to įvyks bendrosios vaišės.

Tą pačią dieną 9:30 val. šv. Mišios bus aukojamos žuvusių už Lietuvos laisvę intencija.

• Dalia Mackialienė, pustrėčių metų redagavusi Lietuvos Dienų žurnalą, pasitraukė iš redaktorių pareigų, norėdama daugiau laiko pašvęsti teatrui.

• Prof. J. Zilevičius, Čiurlionio ansamblio garbės narys ir prieš 50 m. įvykusio Kaune pirmosios dainų šventės sumanytojas — organizatorius, savo ir Lietuvos Muzikologijos Archyvo vardu, sveikino vasario 2 d. Čiurlionio ansamblių 35 metų veiklos sukakties proga išreikšdamas pasigerėjimą ansamblio ištverme ir padarytais mūsų tautai nuopelnais.

• Amerikos Lietuvių Taryba šiais metais minės 35 metų veiklos sukaktį.

• Baltic Events, skirtas informacijoms apie valstybes, siekiančias Baltijos jūrą, paskutiniame (47) numeryje rašo apie penkių Lietuvos kunigų kreipimąsi į žmogaus teisių komitetą Maskvoje, apie V. Sevruko pastangas prieš prievartą Lietuvoje, informuoja, kad Lietuvos komunistų partijoje yra 97,000 narių, pažymi, kad Lietuvoje gyven-

mas esąs pranašesnis negu Estijoje.

• Vienoje, Austrijoje, nuo vasario 4 d. iki kovo 14 d. vyksta Jungtinių Tautų Konferencija dėl santykių tarp valstybių ir Tarptautinių Organizacijų. Vatikano Delegacijos nariu yra Msgr. dr. A. J. Bačkis.

• Simui Kudirkai rašant laiškus prašoma adresuoti šiuo adresu: Simas Kudirka, P. O. Box 373, Navesink, N. J. 07752.

• Kun. Vl. Karaveckas, Pittsburgho Altos skyriaus pirmininkas, kovo 13 d. kalbės maldą atstovų rūmuose Washington, kur, globojant kongresmanui Daniel Flood, bus minimas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas.

• JAV Senate Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas buvo minimas vasario 18 d., globojant senatoriui Charles Percy.

PAGERBIAMAS MILAŠIUS

Prancūzijoje, Fontainebleau miesto Taryba ir Les Amis de Milosz Draugija oficialiai atidarys š. m. birželio 1 d. Milašiaus aikštę Fontainebleau mieste, kur jis gyveno. Netoli tos aikštės yra kapinės kur jis palaidotas ir kapą dengia gražus paminklas.

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

- P. Švarcas, Mascoutah ..\$1.00
- S. Jauniškytė, W. Germany 2.00
- Šarūnas Valiukėnas, Springfield 12.00
- S. Jaseliūnas, Toronto .. 7.00
- J. Barzdaitis, Weston 2.00
- J. Arnas, Fairlawn 2.00
- Vaclovas Donis, Cicero .. 8.00
- Halina Moliejienė, East Chicago 10.00
- Kazys Domarkas, Highland, Ind. 20.00
- Marija Dapkienė, Chicago 10.00
- Vincentas Senda, Cicero 3.00
- Genė Maldenienė, Chicago 5.00
- J. Kaškelis, Toronto 7.00
- P. Pečenkis, Elizabeth .. 7.00
- Amerikos Lietuvių Balsas, Detroit 10.00
- LKVS Ramovė, Detroit 10.00
- C. Laikūnas, Monee 5.00
- Ant. Šošė, Chicago 10.00
- V. Žmuidzinas, Rochester 2.00

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTENAS

Muz. Audronė Simonaitytė Dainavos ansamblio repeticijos metu. V. Jasinevičiaus nuotrauka

• APŽVALGĄ rašau Lietuvos Nepriklausomybės šventės išvakarėse. Kol ji atsiguļs laikraščio puslapiuose, minėjimai jau bus pradžioje. Minėjimų rengimo įkarštis Čikagoje gana gyvas. Cicero Altos skyrius minėjimą pravedė vasario 9 d. Dalyvavo apie 300 žmonių. Pagrindines kalbas pasakė dr. V. Dargis ir muz. A. Jurgutis. Ypač įsidėmėtini buvo muz. A. Jurgučio žodžiai: kad jie, naujieji pabėgėliai

- S. Nutautas, Sodus 5.00
- J. Atkočaitis, Detroit 2.00
- S. Velbasiis, St. Petersburg 2.00
- E. Čapas, Richmond Hts. 10.00
- B. Briedis, Chicago 5.00
- V. Misiūnas, Elizabeth .. 7.00
- A. Šimkus, Chicago 5.00
- J. Daugėla, Juno 2.00
- V. Garlauskas, Darien .. 2.00
- G. Biskis, Clarendon Hills 7.00
- P. Druseikis, Rochester .. 2.00
- B. Oniūnas, Maspeth 2.00
- J. Bortkevičius, Woodhaven 2.00
- Elena Olšauskas, Chicago 2.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

iš okup. Lietuvos jos prisikėlimu nepriklausomam gyvenimui tiki gal dar tvirtčiau, negu mes, anksčiau atvykę, nes jie per ilgus okupacijos metus savo akimis matė, kaip pavergta tauta neužmiršta Lietuvos Nepriklausomybės šventės, kaip tą dieną ten slapta iškyla trispalvės, kaip žmonės šeimose ir draugų būreliuose prisimena tą šventę... Penktadienį, vasario 13 d. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą Jaunimo centro didžiojoje salėje rengia mūsų jaunimas ir jame pagrindinę kalbą pasakyti pakviestas Simas Kudirka. Tai bus jau trečias S. Kudirkos apsilankymas Čikagoje. Po minėjimo vaisės Jaunimo centro kavinėje. Tą vakarą kavinėje turėjusi įvykti vakaronė su 'Antruoju kaimu' atidėta vėlesniam laikui. Penktadienio vakare Čiurlionio galerijoje taip pat atidaroma paroda Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. Lietuvos Fondo skirta tradicinė 1,000 dol. premija atiteko dail. Janinai Kinkienei. Pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengiamas Čikagos Amerikos Lietuvių Tarybos, įvyksta sekmadienį, vasario 16 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Pagrindinė minėjimo atrakcija, regis, Dainavos ansamblio koncertas antrojoje minėjimo dalyje, dalyvaujant taip pat sol. D. Stankaitytei ir akt. Z. Kevalaitytei-Visockienei. 44 asmenų Dainavos ansamblių į sceną su pasaulietiniu repertuaru pirmą kartą išveda jo naujoji me-

no vadovė, galima sakyti pačios jauniausios muzikų kartos atstovė Audronė Simonaitytė. Nuo ankstyvo rudens ruošdamasi šiam koncertui, Audronė atidavė tikrai daug širdies, kad liaudies ir lietuvių kompozitorių sukurtos dainos toje patriotinėje šventėje skambėtų kuo įspūdingiau ir kitaip, negu prie buvusių dirigentų. Ruošiantis koncertui, muz. A. Simonaitytei ir Dainavos ansambliui pakaitomis talkininkavo du koncertmeisteriai — muz. Alv. Vasaitis ir muz. Al. Jurgutis. Tikiu, kad šio koncerto recenziją, parašytą muz. A. Nako ar kito kurio rimto kritiko, greit skaitysime Dirvos puslapiuose. Kartu įdomu pabrėžti, kad šiais metais Dainavos ansamblis įžengė į 30-tuosius gyvavimo ir 25-tuosius veiklos metus Čikagoje. Ansamblis buvo įkurtas V. Vokietijoje 1945 m., persikėlė į Čikagą 1950 m.

• ŠI MĖNESI sidabrinę 25 metų sukaktį mini lietuvių jėzuitų leidžiamas ir išėjvijos lietuvių gana plačiai skaitomas žurnalas Laiškai Lietuviams. Sukaktis bus atžymėta specialiomis iškilėmis ir banketu sekmadienį, vasario 23 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus trumpa oficialioji dalis, premijų įteikimas už straipsnius, meninė dalis ir vakarienė.

• VISA eilė atskirų asmenų ir laikraščių redakcijų susirūpina, kodėl taip ilgai negauna naujai išleisto kapitalinio veikalo Žurnalistikos, (Nukelta į 7 psl.)

Vilties draugijos šimtininkui, nuoširdžiam Dirvos rėmėjui

Kpt. JURGIUI MITKUI

mirus, dukroms ALDONAI ir GRAŽINAI su šeimomis, ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

JURGIUI MITKUI,

mūsų skyriaus nariui, mirus, jo dukroms ALDONAI STAŠAITIENEI, GRAŽINAI PETRULIENEI ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Detroito Skyrius

A. A.

JURGIUI MITKUI

iškeliavus amžinybėn, mieliems ALDONAI, ARŪNAI ir KAZIMIERUI STAŠAIČIAMS ir GRAŽINAI PETRULIENEI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Stasė Statkevičienė
Elena ir Edvardas
Č i ž i n a u s k a i
Halina Bagdonienė
Jonas Adomaitis

A. A.

VANDAI MAŽEIKIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI, dukteriai ILMARAI ir sūnui TOMUI, išgyvenantiems didį skausmą, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS VADOVYBĖ:

- B. Gediminas
- I. Medziukas
- A. Valavičius
- V. Pažiūra
- V. Aleksandrūnas
- K. Prišmantas
- J. Pažėra
- B. Stančikas
- V. Apeikis

A. A.

VANDAI MAŽEIKIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ, dukterį ILMARĄ, sūnų TOMĄ ir visus artimuosius giliai užjaučia

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos
Los Angeles Skyrius

Žurnalo Laiškai Lietuviams redakcinis kolektyvas: A. Likanderienė, rašyt. N. Jankutė-Užabalienė, dail. A. Kurauskas, foto menininkas A. Giedraitis. Stovi: red. kun. J. Vaišnys, M. Eivaitė ir Vyt. Kasniūnas.